

Praktische tips voor de voorbereiding van het opnemen in een opnamestudio

Dit zijn algemene tips van Studio peggy51 voor opnames in een studio. Het zijn soms wat open deuren en niet altijd is alles van toepassing. Belangrijkste regel is natuurlijk "er zijn geen regels" (maar het moet wel goed klinken!). Neem bij twijfel of vragen gewoon even contact op, dan bespreken we jouw specifieke geval.

Algemeen:

1. Zorg dat de nummers die je wilt opnemen er goed inzitten

Als je kosten wil besparen zorg dan dat de nummers goed uitgewerkt zijn. Nummers uitwerken of aanpassen in de studio kan veel tijd kosten. Als de composities er bij iedereen goed inzitten, staan ze snel op tape (of disk) en kun je je concentreren op de 'feel'. Werk vooral ook de vocal en backing vocal partijen goed uit. Niet zelden komt een band pas in de studio tot de ontdekking, dat de vocalen niet kloppen of compleet zijn. Spreek ook het begin en einde van een nummer goed af.

2. Plan en stel prioriteiten

Bepaal hoeveel nummers je wil opnemen en bepaal welke nummers prioriteit hebben. Bespreek met de band en de studio het ambitie niveau, is het een demo of moet het resultaat gewoon 100% zijn. Maak bij meerdaagse sessie een planning en bespreek die met de studio.

3. Oefen ook zonder zang

Oefen de nummers ook zonder zang. Als de nummers vaak worden overgedaan, gaat de stem van de doorsnee zanger-zangeres er namelijk niet op vooruit.

4. Proefopname van je nummers

Het is verstandig (als je de mogelijkheid hebt) om een eenvoudige proefopname te maken van de nummers die je wilt opnemen. Je kunt dan al kijken of je verbeteringen wilt doorvoeren voor je de studio ingaat. Als je je nummers voor het eerst terughoort in de studio kan dit soms erg verassend zijn.

5. Wat is de kern van het nummer

Probeer voor elk nummer te bedenken wat moet overkomen bij de luisteraar. Dit kan o.a. de tekst zijn, de groove of een "attitude". Bij een studioopname moet je datgene wat je wilt laten overkomen proberen extra aan te zetten. In tegenstelling tot een live show moet alles door de muziek overgebracht worden en is er dus geen beeld bij.

6. Bepaal het tempo van elk nummer (BPM)

Het is handig van te voren het tempo te bepalen waarop je het nummer wilt opnemen, ook als je zonder click track gaat opnemen. Er ontstaan soms discussies tijdens het opnemen op welk tempo gespeeld moet worden. Het voelt voor iedereen op dat moment anders. Als je van te voren het tempo bepaald heb op basis van een goede oefenruimte opname weet je zeker dat je goed zit en kunnen we evt aftikken met een metronoom zodat je elke take op hetzelfde tempo start.

7. Live of laag voor laag

Je kunt live opnemen (bijna) alle instrumenten in een keer opnemen of laag voor laag. Beide methodes hebben voor en nadelen. Bespreek met peggy51 wat de beste aanpak is voor jouw doel. Het is verstandig dit tijdig van te voren te bespreken zodat je je dan goed kunt voorbereiden.

8. Wie is waarbij

Vaak wil de hele band bij alle opnames aanwezig zijn ook al moeten ze bijvoorbeeld wachten omdat de zanger alleen nog moet inszingen of de drummer de drum tracks moet inspelen. Dit kans voor degene die moet inspelen als fijn of juist niet fijn worden ervaren. Bespreek met je band wie bij welke opnames aanwezig is.

9. Blijf fris!

Het is beter 3 studiodagen te boeken van elk negen uur, dan twee dagen van twaalf uur. Opnemen is zeer geconcentreerd werk. Door niet te lang door te gaan, zorg je dat je fris en geconcentreerd blijft.

10. Ga vooraf naar de supermarkt

Doe alle boodschappen voordat je de studio ingaat. Het komt nogal eens voor dat het hele opnameproces stil ligt omdat een bandlid voor de kassa van de supermarkt in de rij staat.

11. Beperk jezelf

Stel je doelen niet te hoog. Het is beter drie nummers goed op te nemen en te mixen dan half werk te doen met zes songs.

12. Ontspannen aan de start

Zorg dat uitgerust en ontspannen de studio ingaat, zodat de sfeer optimaal is. Muziek maken is leuk, een opgefokte atmosfeer niet. Onderschat niet hoe vermoeiend opnemen in de studio is, het vergt veel van je concentratievermogen.

13. Stilte voor en na de nummers.

Oefen ook absolute stilte na het einde van de nummers. Bassen en bekkens klinken nog door en dus is het zaak ze goed, en in stilte te laten uitklinken.

14. Neem een voorbeeld mee

Het is niet altijd gemakkelijk om een soort geluid dat je nastreeft onder woorden te brengen. Begrippen als 'iets vetter', 'wat voller' of 'te blikkiger' vallen nogal eens in studio's. In veel gevallen heeft een goed verstaander aan een half woord genoeg. Maar het kan geen kwaad een paar cd's mee te nemen van bands die een geluid voortbrengen dat ook jou en je mede-muzikanten voor ogen staat. Het kan dienen als een voorbeeld voor de engineer cq producer.

15. Biertje vermindert hoge tonen

Wacht met zuipen en blowen bij voorkeur tot je klaar bent. Na een paar biertjes hoor je al aanmerkelijk minder hoge tonen, bovendien krijg je problemen met je concentratie. Seks, drugs en rock'n'roll? Zal wel, maar toch zijn er beroemde producers die het gebruik van alcohol en drugs in de studio niet accepteren.

16. Gezellig?

Neem geen vrienden en bekenden voor de gezelligheid mee de studio in. Het kost je geheid meer tijd en bovendien stijgt de drankrekening er aanmerkelijk door.

17. Valse fabeltjes

Er zijn veel fabeltjes over het herstellen van fouten in de studio in de omloop. Zing je vals, dan komt het vals op de band. Klinkt jouw snaredrum niet als die van de Red Hot Chili Peppers, dan kun je hem in de studio ook echt niet zo laten klinken. Er is natuurlijk veel mogelijk maar er zijn grenzen en veel nabewerken kost veel studio tijd. De best klinkende en voelende producties zijn meestal grotendeels een echte performance.

18. Denk aan reserve batterijen / snaren / stokken

Neem uit voorzorg een setje snaren / stokken extra mee en batterijen (indien van toepassing).

19. Inprikken en plakken

Toch zijn er wel een paar trucjes die je behulpzaam kunnen zijn als het net niet helemaal naar wens gaat. Kleine foutjes van met name de gitaar, de bas, de toetsen en de zang zijn vaak wel te repareren. Dat betekent dus dat je niet in paniek moet raken als je tijdens de opname een klein foutje maakt, maar gewoon onverstoord door moet spelen. Kleine schoonheidsfoutjes kunnen vaak achteraf hersteld worden via het opnieuw spelen van het foute stukje en door dit 'in te prikken' op het bewuste spoor. In de hedendaagse studio is het bovendien eenvoudig een goed refrein op de plek van een wat minder refrein te plakken (mits je tempo constant is en dus op een click track speelt).

20. Laat het even rusten

Gaat een bepaalde partij een paar maal achter elkaar fout of komt een heel nummer op de één of andere manier even niet uit de verf, laat het dan liggen tot een volgend moment, laat het dus even rusten. Anders veroorzaakt het voortdurend overdoen alleen frustraties.

21. Luister na het geheel

Fixeer je bij het beoordelen van de opnames en het maken van de mix niet te veel op je eigen partij. Het gaat er primair om hoe het geheel klinkt, want dat is immers ook hoe de luisteraar het zal beoordelen.

22. Neem de tijd voor het afmixen

Neem de tijd voor het afmixen. Heb je, om maar wat te noemen, 10 opname-dagen in het totaal achter de kiezen? Verwacht dan niet dat de finale mix er in één dag doorheen kan worden gejaast!

23. Geen krakende knoppen en losse contacten?

Check alles wat je in de studio wilt gebruiken. Kraken de knoppen van de versterkers niet? Geen loszittende contacten? Geen storende snoeren? Geen lekkende kleppen aan je blaasinstrument? Geen rammelende pedalen aan je drumkit? De meeste studio-microfoons zijn genadeloos en registreren elk piepje en kraakje (hoewel dat soms ook zo zijn charme kan hebben).

24. Aanleveren guide tracks

Als je in de studio wil meespelen met guide tracks of tracks wil aanleveren die in de productie moeten, stuur ze dan bij voorkeur vooruit. Gebruik zoveel mogelijk individuele sporen zodat de mix aan te passen is en er parts te muten zijn. Zorg voor een duidelijke naamgeving, laat ze starten op bar 1 en lever aan als .wav bestand.

25. Communiceer!

Als iets niet gaat of klinkt zoals je wilt of denkt dat het anders moet bespreek het met de engineer. Alleen dan kan er wat aangedaan worden of uitleg geven worden hoe het in orde komt.

Drums:

26. Een take

Het opnemen van de drumpartijen is een van de lastigste instrumenten. Je kunt veel lastiger fouten herstellen of inprikken. Het mooiste is gewoon een goede take.

27. Drumstel in topconditie

Zorg dat je drumstel goed klinkt, denk daarbij aan nieuwe vellen, verhelpen van rammeltjes en goed stemmen. Monteer nieuwe vellen ruim voor de opnames zodat ze zich kunnen zetten en je je eigen sound weer hebt. Uiteindelijk is dit natuurlijk heel persoonlijk, er zijn drummers die met net gemonteerde vellen meteen hun geluid hebben en er zijn ook drummers die met hele oude vellen hun geluid kunnen maken. Vergeet niet ook je eigen kruk, pedalen en bekkens mee te nemen. Als het kan is het mooier om de toms los van de bassdrum op te stellen. Je hebt dan minder resonanties over en weer waardoor er een opener sound ontstaat.

28. Stemmen van drumstel

Het goed stemmen van het drumstel is echt belangrijk. Zorg dat de kit als een geheel klinkt. Er zijn veel tuning tips te vinden op het internet.

29. Strak maar ook constant

Oefen op het constant even hard trappen / slaan op kick en snare. Dit geeft een hele steady basis. Op dezelfde plek op de snare slaan helpt ook voor een constant snare geluid. Je kunt met compressors wel het een en ander repareren maar het klinkt altijd minder goed.

30. Tikken vooraf

Oefen de nummers met een afgesproken aantal tikken van de drumsticks vooraf. Als er een passage in een nummer zit, waarbij de drums stil vallen en een ander instrument door moet spelen, zorg dan voor tikken waarop de andere muzikanten zich kunnen oriënteren als zij hun tracks moeten inspelen. Dit kan nog vrij lastig zijn, want je kunt niet tikken op momenten dat bijv. de bekkens nog doorklinken. Houdt daar rekening mee en oefen er van tevoren op.

31. Een proefopname van de drums

Neem van tevoren in je oefenruimte met simpele middelen de drums eerst eens op bij wijze van proef. Luister dan eens kritisch naar de balans in het drumgeluid. Is de hi-hat niet veel te hard ten opzichte van de kick en de snare? Zijn de bekkens in verhouding? Werk vooraf een goede drumbalans.

32. Smeer de drumpartijen uit. De meeste drummers zijn niet in staat om na een paar uur nog loeistrak te spelen. Neem de tijd voor drumopnames.

33. Drummen met een clicktrack?

Spelen met de click track heeft als voordeel dat het nummer vast in het tempo blijft zitten en de drums rete-strak kunnen worden. Dit heeft als voordeel dat later inspelen van andere instrumenten makkelijker is en editten achteraf vergemakkelijkt. Je moet als drummer dan wel zeker weten dat je de nummers kunt spelen met een clicktrack (oefenen!). Niet alle drummers kunnen met een clicktrack spelen en toch de groove lekker neerleggen. Ook vragen sommige nummers om kleine tempo variaties waardoor het nummer begint te leven. Overleg bij twijfel met Studio peggy51 over de aanpak.

Bas/gitaren:

34. Nieuwe snaren

Zorg dat je instrument goed klinkt, denk daarbij aan nieuwe snaren. Immers: een goedkope akoestische gitaar met nieuwe snaren klinkt zelfs beter dan een dure met hele oude snaren. Monteer nieuwe snaren enkele dagen voor de opnames zodat ze zich kunnen zetten en de nieuwe "metalige" klank eraf is (tenzij je die juist wilt!). Nieuwe snaren zijn ook heel belangrijk voor de bassgitaar om een ronde sound met sustain te krijgen!

35. Octaaf zuiver?

Check of je gitaar goed afgesteld; octaaf zuiver en de snaren niet teveel op de hals kletteren. Laat eventueel door een expert afstellen.

36. Blijf stemmen

Zorg voor een goed stemapparaat en blijf tussen de opnames door je gitaar stemmen. Het is vervelend als opnames over moeten als late opvalt dat de gitaren niet zuiver waren.

37. Slag onder solo?

Soms is het lekker om een slag partij onder een solo te spelen en de solo later op een apart spoor in te spelen. Zoek dan de slagpartij uit en oefen daarop. Hetzelfde geldt voor tokkels en cleane partijen, die worden bijna altijd op een aparte track opgenomen. Vaak wordt een solo als overdub opgenomen dus als je live gaat opnemen, oefen dan een keer het nummer zonder solo zodat de andere muzikanten niet in de war raken tijdens het niet spelen van de solo!

38. Eigen versterker

Neem je eigen versterker mee, meestal voel je je daarop het beste thuis. Als je meer tijd hebt kun je de versterkers en effecten uit de studio uitproberen.

Toetsen:

39. Gebruiksaanwijzingen mee!

Gebruik je keyboards, synthesizers, effect- en andere apparatuur? Zorg dan dat je de gebruiksaanwijzingen meeneemt de studio in.

40. Aansluiten

Meestal gaat het instrument rechtstreeks van de line uitgang naar de input. Alleen als het nodig is voor de specifieke sound gebruiken we een versterker en een microfoon.

41. Midi

Midi opnemen kan ook maar overleg van te voren even.

Andere instrumenten:

In principe gelde dezelfde uitgangspunten als voor de boven genoemde instrumenten; nieuwe snaren, goede conditie van het instrument. Neem bij "niet doorsnee" instrumenten van tevoren even contact op.

Zang:

42. Neem uitgeprinte teksten mee?

Ideaal is als je de teksten van de songs volledig hebt uitgetikt en er printjes (of kopietjes) van meeneemt. Dat is handig voor de technicus en een eventuele producer, want als er een stukje over moet, kan die met de tekst in de hand veel sneller het bewuste stukje opzoeken.

43. Leer de tekst uit je hoofd

Als je de tekst niet kent draai je je hoofd steeds van de microfoon weg om de tekst te lezen, dat hoor je. Als het je niet lukt om de tekst uit je hoofd te leren neem dan een print mee met hele grote letters zodat je het van een afstand kunt lezen. We kunnen het dan zo opstellen dat je je hoofd minimaal hoeft te draaien. Daarnaast kun je volledig focussen op de delivery!

44. Voldoende tijd

Neem voldoende tijd voor zang opnames. Dit is wat iedereen het eerste hoort en beoordeeld! Daarnaast is zingen zwaar, je kunt meestal niet 8 uur lang doorzingen.

45. Warm zingen

Schaam je niet om even lekker warm te zitten of oefeningen te doen om los te komen voordat je begint met inzingen. Je moet een topprestatie neerzetten en daar hoort een goede voorbereiding bij.